

Hyvinvointisuunnitelma 2026–2030

Hyvinvointisuunnitelman valmistelu

Hyvinvointisuunnitelma on yksi kuntastrategian toteuttamisohjelma. Hyvinvointi on vahvasti yksilöllinen kokemus kuntalaisille. Juvan kunnassa hyvinvointi otetaan huomioon kaikissa toiminnoissa ja hyvinvoinnin edistämiseen panostetaan ihmisten eri ikävaiheissa määrätietoisesti.

Hyvinvointisuunnitelman valmistelussa on tärkeää saumaton yhteistyö hyvinvointialueen, yritysten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvointityötä tehdään monialaisessa työryhmässä, jonka kokoonpano on seuraava:

- sivistysjohtaja Velimatti Salmi, puheenjohtaja
- hallintojohtaja Antti Kinnunen, varapuheenjohtaja
- varhaiskasvatusjohtaja Kirsi Anttonen
- tekninen johtaja Vesa Kankkunen
- rehtori Sannamari Kiljunen
- kotoutumiskoordinaattori Maarit Remes
- lastenhoitaja Titta Kauppinen
- hyvinvointikoordinaattori Tarja Himanen, Hyte-ryhmän koordinaattori ja sihteeri sekä
- hyvinvointikoordinaattori Terho Korhonen, Etelä-Savon hyvinvointialue

Hyvinvointisuunnitelma perustuu kunnan strategiaan, hyvinvointialueen painopisteisiin sekä kuntalaisten ja eri sidosryhmien kuulemiseen. Juvan kunnanvaltuusto hyväksyy kunnan strategian huhtikuussa 2026. Siinä määritellään kunnan visio, tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

Juvan kunnan toiminta perustuu strategiassa hyväksytyihin arvoihin:

- Vastuullisuus
- Yrittäjyys
- Yhdessä tekeminen

Vastuullisuus

Kannamme vastuuta kunnan ja kuntalaisten tulevaisuudesta. Pidämme kunnan talouden kunnossa ja siten varmistamme hyvinvoinnin Juvalla. Huolehdimme elinympäristöstä ja luonnosta. Maaseudun perinteiden mukaisesti haluamme jättää Juvan paremmassa kunnossa seuraaville sukupolville. Päätöksiä tehdessä arvioimme niiden vaikutuksia ja vaikuttavuutta. Toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi.

Yrittäjyys

Yrittäjyys on kunnan elinvoiman perusta ja se luo kuntaan hyvinvointia. Autamme yrityksiä niiden kehittämis- ja investointihankkeissa. Toimimme aktiivisesti verkostoissa luoden edellytyksiä yritysten toiminnalle ja kehittymiselle. Yrittäjämäinen asenne näkyy toiminnassamme joustavuutena ja aktiivisena Juvan puolesta toimimisena.

Yhdessä tekeminen

Yhteistyökyky on keskeinen osa kunnan organisaation osaamista ja yksi kunnan menestystekijöistä. Mahdollistamme osallistumisen ja vaikuttamisen hyödyntäen laajasti erilaisia vaikuttamiskanavia. Tuemme kuntalaisten aktiivisuutta ja osallisuutta sekä kohtelemme kaikkia tasapuolisesti.

Hyvinvointisuunnitelman tehtävä

Kuntalaki määrittää kunnassa tehtävän hyvinvointityön keskeisiä periaatteita, vastuuta ja tavoitteita. Hyvinvointisuunnitelman tehtävänä on ennen kaikkea varmistaa, että Juvan kunta edistää ja ylläpitää asukkaiden tai yhteisöjen arkea, terveyttä ja elämänlaatua suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Kunta tarjoaa mahdollisuuksia aktiiviseen ja hyvinvoivaan elämään turvallisessa ja viihtyisässä elinympäristössä (Kuntalaki 410/2015).

Hyvinvoinnin edistämisen laaja-alaista tehtävää koko kunnan tasolla tehdään poikkihallinnollisella yhteistyöllä. Monialaisista asiantuntijoista koottu hyvinvointiryhmä koordinoi suunnittelua tietoon perustuen. Kaikki kunnan toimialat luovat yhteistyössä asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Asukkaiden hyvinvointi on yhteydessä koulutukseen, työllisyys-, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalveluihin, kaavoitukseen, vesihuoltoon, ympäristön tilaan, liikennejärjestelyihin, viher- ja virkistysalueisiin sekä moniin muihin kunnan hoitamiin tehtäviin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää lasten, nuorten, vanhusten ja erityisryhmien hyvinvointiin. Kunnan on seurattava ja arvioitava päätösten vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin.

Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet edistävät erityisesti seuraavia YK:n Agenda 2030 kestävän kehityksen päätavoitteita:

- Ei köyhyyttä
- Ei nälkää
- Terveysttä ja hyvinvointia
- Hyvä koulutus
- Sukupuolten tasa-arvo
- Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
- Eriarvoisuuden vähentäminen
- Kestävät kunnat ja yhteisöt
- Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta

Hyvinvoinnin edistäminen ja sitä ohjaavia suunnitelmia

Kunnan roolissa näkyy vahvasti hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden sekä kestävä elämäntavan edistämisen merkitys. Kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat nähdään yhteisenä kokonaisuutena. Kunta toimii eri toimijoiden yhdistäjänä, sillä HYTETU-tö perustuu yhteistyöhön, yhteisiin tavoitteisiin ja selkeään työnjakoon hyvinvointialueen, järjestöjen ja yhdistysten, seurakuntien ja yritysten kanssa.

Kunta vastaa erityisesti:

- ennaltaehkäisevästä työstä
- sivistyksestä, liikunnasta, kulttuurista sekä
- elinympäristöstä ja osallisuudesta

Hyvinvointialue vastaa erityisesti:

- sosiaali- ja terveyspalveluista
- hoivasta ja kuntoutuksesta sekä
- palveluketjujen toimivuudesta

Kunnanvaltuuston hyväksymä strategia linjaa toimintaa. Tämä hyvinvointisuunnitelma on strategian toteuttamisohjelma, jolla toimeenpannaan hyvinvoinnin edistämisen strategiset linjaukset. Hyvinvointisuunnitelmaa, sen toteutusta, seurantaa ja raportointia voidaan hyödyntää myös strategian päivityksessä.

Kasvatuksen, opetuksen ja hyvinvoinnin asiantuntijana toimii kunnassa sivistyspalvelut. Sivistyslautakunta vastaa omalta osaltaan kaikista niistä tehtävistä, mitkä kunnan hallintosäännössä on määritelty, mukaan lukien hyvinvointisuunnitelman ja hyvinvointikertomuksen laatiminen ja sitä koskeva seuranta. (Kvalt 7.4.2025, §12).

Hyvinvoinnin edistämiseksi kunnassa on olemassa toiminnalliset suunnitelmat ja strategiat, jotka vastaavat nykyistä kuntaorganisaatiota ja palvelutuotantoa. Toimintasuunnitelmien osalta hyvinvoinnin toteuttaminen ja seuraaminen kuuluvat oleellisena osana sivistyslautakunnan ja hyvinvointityöryhmän tehtäviin.

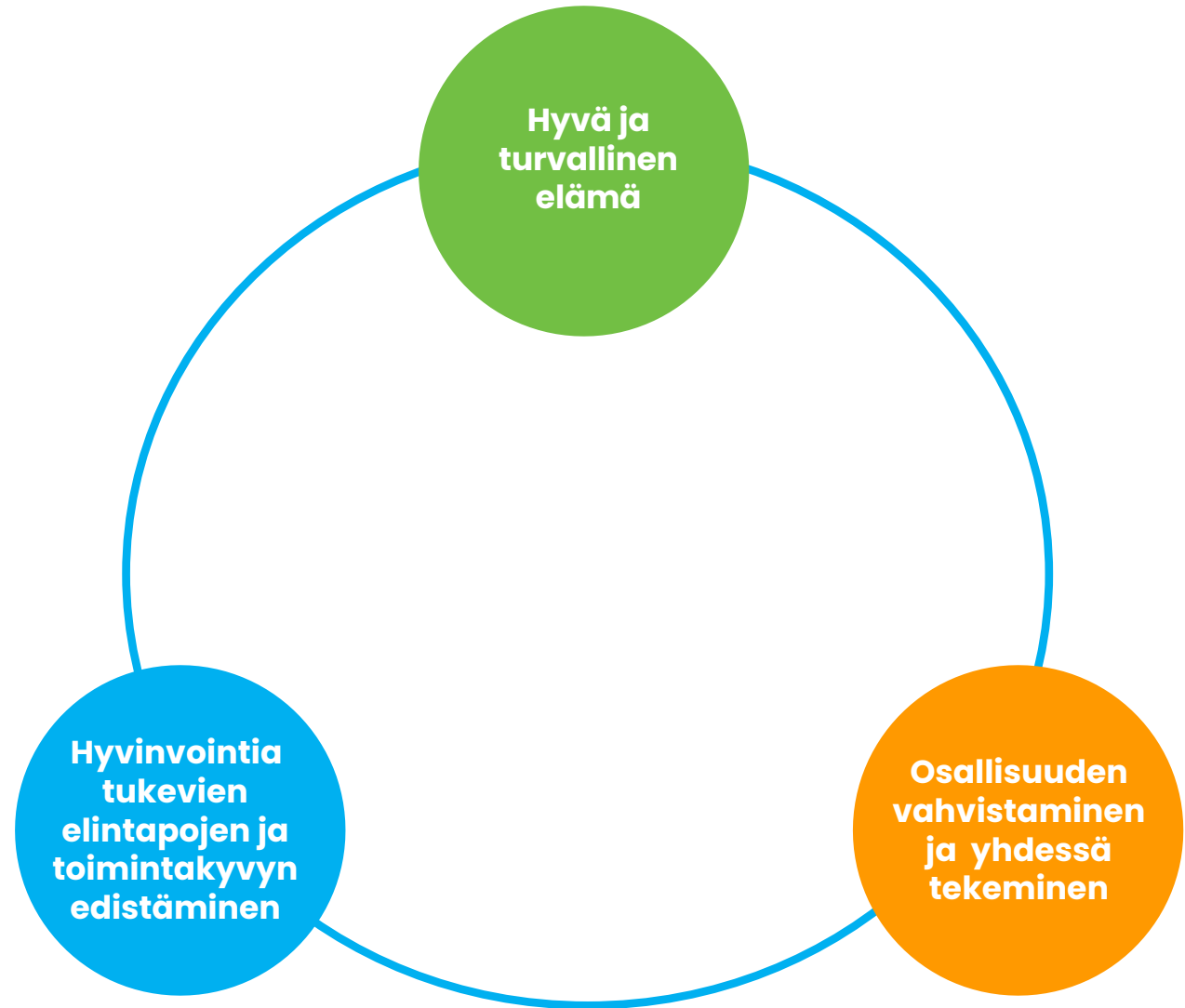
Juvan kunnan ylläpidettäviä toimintaohjelmia ovat:

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Varhaiskasvatussuunnitelma
- Opetussuunnitelmat
- Opiskeluhuollon suunnitelmat
- Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisemisen suunnitelma
- Sivistyslautakunnan alaiset toimintaohjelmat
- Nuorisotyön perussuunnitelma
- Kulttuurikasvatussuunnitelma
- Liikuntapalveluiden toimintasuunnitelma
- Liikenneturvallisuussuunnitelma
- Keskustan yleiskaava ja maankäytön yleissuunnitelmat
- Turvallisuussuunnitelma
- Kotoutumisohjelma
- Markkinointisuunnitelma

Etelä-Savon hyvinvointialue laatii alueellisen strategian ja toimintaohjelmat. Suunnitelmissa asetetaan tavoitteita, toimenpiteitä, sisältöjä ja resursseja sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluihin.

Hyvinvoiva Juva kaikenikäisille

Hyvinvointi on
kokonaisuus.
Toivon,
että kohtaat minut
ihmisenä,
etkä pelkästään
tarpeitteni kautta!

Kunnan toiminta hyvinvoinnin edistämisessä

HYTE-kertoimen prosessi-indikaattorit:

Kuntajohto:

- Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista: **100 (2025)**
- Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista: **100 (2025)**
- Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen: **100 (2025)**
- Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä: **100 (2025)**
- Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja/tai foorumeja: **100 (2025)**

Kulttuuri:

- Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä: **0 (2025)**

Liikunta:

- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa: **100 (2025)**
- Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen: **0 (2025)**
- Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille: **100 (2025)**
- Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä: **100 (2025)**
- Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin: **100 (2025)**

Peruskoulut:

- Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit: **84 (2024)**
- Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus: **100 (2024)**
- Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koulussa: **100 (2024)**
- Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä: **0 (2024)**

Terveydenedistämisen aktiivisuus koko toimiala

Hyvällä tasolla:

Kuntajohto 76 (2025)
Kulttuuri 81 (2025)
Liikunta 78 (2024)

Parannettavaa:

Perusopetus 68 (2023)
Lukiokoulutus 73 (2024)

**Kaikkien
Prosessi-
indikaattoreiden
keskiarvo: 75,2**

Hyvä ja turvallinen elämä

Yhteisöllisyys ja osallisuus sekä toimivat palvelut lisäävät turvallisuuden tunnetta, joka vahvistaa kuntalaisten fyysistä, henkistä ja sosiaalista terveyttä, hyvinvointia sekä elämänlaatua. Kaikille kunnassa asuville tulee taata turvallinen ympäristö riippumatta siitä, mihin väestöryhmään hän kuuluu.

Turvallisuuden edistämiseksi turvallisuuskulttuuri ulotetaan kaikkiin kasvu- ja toimintaympäristöihin, myös kotiin ja vapaa-aikaan. Tapaturmien ja väkivallan ehkäisy on jokaisen asia ja kuuluu niin yksittäiselle kansalaiselle kuin eri toimialojen ammattilaisille ja päättäjillekin. Suunnittelun avulla tuetaan alueiden elinvoimaa, rakennetaan paikallista identiteettiä, lisätään elinympäristön turvallisuutta, terveellisyttä ja esteettömyyttä sekä edistetään asukkaiden hyvinvointia.

Monimuotoisella elinympäristöllä torjutaan alueiden eriytymistä sekä lisätään sosiaalista tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä. Hyvinvointia ja elinvoimaa tukevan suunnittelun yhtenä työkaluna on maankäytöntoteuttamisohjelma.

Ympäristön merkitys terveellisten elintapojen tukemisessa on merkittävä. Hyvä elinympäristö luo pohjan asukkaiden arjelle ja perustarpeiden tyydyttämiselle. Se tarjoaa mahdollisuuden asumiseen, palveluiden käyttämiseen, työssäkäyntiin, ulkoiluun, harrastuksiin, mutta myös lepoon ja yksityisyyteen.

Sujuva arki tukee hyvinvointia sekä rakentaa vahvaa mielenterveyden ja pärjäävyyden pohjaa. Tavallinen, toimiva arki suojaa myös arkisissa elämän muutostilanteissa. Kun arjen asiat sujuvat, on meillä voimavaroja lasten kasvatukseen, opintoihin, työssä käyntiin, harrastamiseen tai omasta ja läheisten hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Toimintakyky tarkoittaa ihmisen fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia edellytyksiä selviytyä hänelle itselleen merkityksellisistä ja välttämättömistä jokapäiväisen elämän toiminnoista siinä ympäristössä, jossa hän elää.

Juvalla mielen hyvinvointia edistetään ennaltaehkäisevin toimin, varhaisella tunnistamisella ja matalan kynnyksen tuella. Kunta luo edellytyksiä turvalliselle ja yhteisölliselle arjelle muun muassa vahvistamalla osallisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia tietoon, ehkäisemällä yksinäisyyttä, tukemalla yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja ja harrastustoimintaa. Kunnan tehtävänä on luoda asukkailleen mahdollisimman hyvät puitteet hyvinvointinsa edistämiseen ja ylläpitoon sekä auttaa erityisesti niitä, jotka eivät itse täysin tähän kykene. Terveellisten elintapojen edistämiseksi yhteistyö tulevan hyvinvointialueen kanssa on myös oleellista. Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa sekä myös kirjastossa ja koulunuorisotyössä toteutetuilla toimenpiteillä voidaan tavoittaa kattavasti kaikki lapset ja nuoret perhetaustasta riippumatta.

Asuminen, ympäristö ja luonto

- a) Juvalainen asukas kokee asuin- ja elinympäristönsä terveelliseksi, viihtyisäksi ja virikkeelliseksi.
- b) Mahdollistamme monipuoliset asumisen mahdollisuudet.
- c) Hyvin tuotettujen palveluiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä edistetään asukaslähtöisesti.

	Toimenpide	Vastuutaho
A	Edistämme asukkaiden luonnosta saatavia hyvinvointivaikutuksia ylläpitämällä ja rakentamalla viheralueita, puistoja ja reittejä.	Yleishallinto, Tekniset palvelut ja Sivistyspalvelut
A	Kehitämme ja otamme käyttöön toimintamalleja, joilla edistetään luonnon hyvinvointivaikutuksia.	Tekniset palvelut ja Sivistyspalvelut
B	Maankäytön suunnittelulla ja linjauksilla huolehdimme asumisen monipuolisista mahdollisuuksista ja hyvän elämän olosuhteiden mahdollistamisesta kaikille.	Tekniset palvelut
C	Tunnistamme yleisesti esteettömyyttä edistävät ja sitä estävät tekijät, teemme yhteistyötä neuvostojen ja kokemusasiantuntijoiden kanssa.	Tekniset palvelut ja Sivistyspalvelut

Turvallisuus

d) Juvalaiset asukkaat kokevat asuin- ja elinympäristönsä turvalliseksi.

	Toimenpide	Vastuutaho
D	Varautumissuunnitelman ylläpitäminen – tiedotamme turvallisuutta edistävästä toimenpiteistä ja osallistumme turvallisuutta edistäviin kampanjoihin ja tapahtumiin.	Yleishallinto, Tekniset palvelut ja Sivistyspalvelut
D	Edistämme liikenneturvallisuutta poikkihallinnollisesti yhdessä eri toimijoiden kanssa..	Yleishallinto, Tekniset palvelut ja Sivistyspalvelut
D	Edistämme hyviä väestösuhteita sekä laajennamme Turvallisemman tilan periaatteet -ohjelman käyttöä.	Yleishallinto, Tekniset palvelut ja Sivistyspalvelut
D	Päivitämme häirinnän, syrjinnän, kiusaamisen ja väkivallan ehkäisemisen suunnitelman.	Yleishallinto, Tekniset palvelut ja Sivistyspalvelut

11 KESTÄVÄT
KAUPUNGIT
JA YHTEISÖT

Oppiminen ja kasvu ihmisenä

e) Elinikäisen oppimisen ja kasvun mahdollisuuksia kehitetään.

	Toimenpide	Vastuutaho
E	Elinikäisen oppimisen ja kasvun mahdollisuuksien kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Sivistyspalvelut
E	Tarjoamme juvalaisille vieraskielisille opiskelun ja oman osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia.	Yleishallinto ja Sivistyspalvelut
E	Kehitämme kansalaisopistotoimintaa yhdessä muiden kunnassa olevien toimijoiden kanssa.	Sivistyspalvelut
E	Turvaamme laadukkaan ja saavutettavan lukiokoulutuksen kunnan nuorille.	Sivistyspalvelut
E	Laadimme tehostetun nuorisotyön suunnitelman ja kehitämme uudenlaisia koulunuorisotyön toimintamalleja.	Sivistyspalvelut

Oppiminen ja kasvu ihmisenä

e) Juvalaisilla asukkailla on mahdollisuus mielekkääseen vapaa-aikaan.

Hyvä ja sujuva arki

- f) Työllisyyden, yrittäjyyden ja elinkeinopalveluiden kehittäminen.
- g) Sosioekonominen asema ei määritä kenenkään osallistumisen ja koulutuksen mahdollisuuksia.
- h) Kotoutumispalvelut edistävät ulkomaalaistaustaisten integroitumista sekä asettumista paikkakunnalle.

	Toimenpide	Vastuutaho
E	Mahdollistamme harrastustilojen ja muiden kunnan toimitilojen monipuolista käyttöä.	Sivistyspalvelut
E	Esittelemme kunnan harrastusmahdollisuuksia – esim. Harrastamisen Juvan malli ja järjestämme Hyvä Arki-messut.	Sivistyspalvelut
F	Edistämme työllisyyden, yrittäjyyden ja elinkeinopalveluiden välistä yhteistyötä.	Yleishallinto ja Sivistyspalvelut
G	Teemme näkyväksi käytettävissä olevat tukimuodot ja etuudet.	Yleishallinto ja Sivistyspalvelut
H	Tarjoamme ulkomaalaistaustaisille juvalaisille neuvonta- ja ohjauspalveluja sekä tietoa harrastusmahdollisuuksista.	Yleishallinto ja Sivistyspalvelut

Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen

i) Tunnistamme mielen hyvinvointiin liittyvät huolet riittävän varhain.

Toimenpide	Vastuutaho
	Sivistyspalvelut, Työterveys ja Eloisa
Laadimme mielenterveyden edistämisen suunnitelman.	Sivistyspalvelut, Työterveys ja Eloisa

Hyvä ja turvallinen elämä nykytilanne

Kaatumiseen liittyvät hoitajaksot ovat vähentyneet.

Tyytyväisyys asuinalueen olosuhteisiin ja turvallisuuden kokemukseen on heikentynyt Etelä-Savon alueella.

Kiusaamisen määrä ei ole merkittävästi vähentynyt viime vuosien aikana. Nettikiusaaminen on selvästi lisääntynyt viime vuosina.

Oppiminen ja kasvu ihmisenä:

- Pitää koulunkäynnistä, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 87 (2023) / 67 (2025)
- Pitää koulunkäynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 38 (2023) / 55 (2025)
- Paljon vaikeuksia lukemisessa, laskemisessa tai kirjoittamisessa, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2 (2023) / 1 (2025)
- Vaikeuksia oppimistaidoissa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 46 (2023) / 31 (2025)
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 6,3 (2021) / 5,9 (2024)
- Poissaolojen seuranta: 50 (2022) / 100 (2024)

Asuminen, ympäristö ja luonto:

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä: 366,5 (2022) / 326,1 (2024)

Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus, % 20 vuotta täyttäneet: 79,3 (2022) / 80,3 (2025) Etelä-Savo

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista: 47,7 (2022) / 48,8 (2024)

Turvallisuus:

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 3,5 (2021) / 9,7 (2023) / 3 (2025)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 3,6 (2021) / 4,7 (2023) / 5 (2025)

Kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 28 (2025)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 1. ja 2. vuoden opiskelijoista: 2 (2025) Etelä-Savo

Päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokeneiden osuus (%): 70,9 (2020) / 64,6 (2022) / 68,7 (2024) Etelä-Savo

Hyvinvointia tukevien elintapojen ja toimintakyvyn edistäminen

Kaikille suunnattujen palvelujen lisäksi tarvitaan kohdennettuja palveluita, joilla parannetaan palvelujen tasa-arvoista saatavuutta ja käyttöä. Palvelujen suunnittelussa on otettava entistä paremmin huomioon käyttäjien erilaiset kulttuuriset, taloudelliset ja sosiaaliset lähtökohdat. Näin kuntalaisten erilaisia mahdollisuuksia elää hyvinvoivina ja terveinä tasoitetaan ja huonommassa asemassa olevat saatetaan tasavertaisempaan asemaan muiden kanssa.

Kunnassa tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on pääasiassa ennaltaehkäisevää hyvinvointivointityötä, ja sitä voidaan toteuttaa omissa palveluissa ja yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tärkeitä toimijoita ovat myös kunnassa toimivat järjestöt ja vapaaehtoistyö. Järjestöt tarjoavat kohtaamisen paikkoja ja tekemistä kaikenikäisille.

Kansalaisopiston toiminta perustuu elinikäiseen oppimiseen ja ihmisen haluun kehittää itseään. Vapaan sivistystyön palvelut – myös musiikkiopisto ja kesäyliopisto – ovat tärkeä osa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.

Kirjasto on kunnan hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjä. Se tarjoaa kaikille avoimen, maksuttoman ja turvallisen ympäristön, joka tukee arjen jaksamista, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja terveellisiä elintapoja. Kirjasto vahvistaa kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, tietoon, lukutaitoon ja elinikäiseen oppimiseen sekä tukee aktiivista kansalaisuutta. Monipuoliset aineistot, luotettava tieto ja matalan kynnyksen tapahtumat edistävät mielen hyvinvointia, kognitiivista toimintakykyä ja yhteisöllisyyttä kaikissa ikäryhmissä, mikä tekee kirjastosta tärkeän osan kunnan hyvinvointirakennetta.

Kulttuuri tukee asukkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä. Se lisää osallisuutta, ehkäisee yksinäisyyttä, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja ylläpitää toimintakykyä kaikissa ikäryhmissä. Kulttuuri vaikuttaa ihmisiin tunteiden, merkitysten ja yhteisten kokemusten kautta, ja toimii samalla tärkeänä vetovoimatekijänä sekä kunnan identiteetin rakentajana. Jokaisella asukkaalla on oikeus kulttuuripalveluihin taustasta, iästä tai elämäntilanteesta riippumatta, mikä tekee kulttuurista keskeisen osan yhdenvertaista ja hyvinvoivaa kuntaa.

Liikunta on peruspalvelu ja keskeinen osa asukkaiden hyvinvoinnin kehittämistä. Liikunnan rooli osana hyvinvoivaa, elinvoimaista ja yhteisöllistä kuntaa on keskeinen, ja sitä vahvistetaan jatkuvalla kehittämisellä ja yhteistyöllä kunnan eri toimialojen, hyvinvointialueen sekä seurojen ja järjestöjen kanssa. Kattavat ja saavutettavat liikunta- ja liikkumismahdollisuudet edistävät kuntalaisten hyvinvointia sekä tukevat toimintakykyä kokonaisvaltaisesti.

Liikuntapalveluiden viestintää kehitetään vastaamaan nykyaikaisia tarpeita, jotta viestinnän avulla tavoitetaan mahdollisimman laaja ja monipuolinen kohderyhmä. Asiakas- ja käyttäjälähtöisyyttä vahvistetaan kuulemisen, avoimen keskustelun ja eri toimijoiden osallistamisen kautta. Samalla panostetaan Vesiliikuntakeskus Sampolan palveluiden kehittämiseen ja niiden tunnettuuden lisäämiseen osana kunnan vetovoimaista ja liikunnallista imagoa.

Matkailu- ja luontoaktiiviteettipalvelut tukevat hyvinvointia edistäviä elintapoja ja toimintakykyä hyödyntämällä alueen järviluontoa, reittejä, kulttuuriympäristöjä ja elämyspalveluja, jotka kannustavat liikkumaan, palautumaan ja viettämään aikaa luonnossa ympäri vuoden. Saavutettavat ja monipuoliset palvelut vahvistavat sekä matkailijoiden että asukkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia, lisäävät arjen aktiivisuutta ja tukevat kestävä elämäntapaa samalla, kun Juvan vetovoima luonnosta hyvinvointia ammentavana vapaa-ajanviettokohteena vahvistuu.

Nuorten näkemykset ja omat ideat ovat keskeinen osa nuorisopalvelujen kehittämistä. Nuorisotyön kautta lasten ja nuorten hyvinvointia vahvistetaan tukemalla turvallista arkea, osallisuuden kokemuksia ja mahdollistamalla nuorten omaehtoista toimintaa ja mielekästä vapaa-aikaa. Nuorille kuntalaisille tarjotaan helposti saavutettavia palveluja, harrastusmahdollisuuksia ja oikea-aikaista tukea arjen eri tilanteisiin.

Kunnalla on tärkeä rooli myös maahanmuuttajien kotouttamisessa. Onnistunut kotoutuminen luo edellytyksiä kunnan asukkaiden hyvinvoinnille sekä sille, että väestöryhmien väliset suhteet ovat hyvät ja paikallisyhteisöt ovat aidosti monikulttuurisia.

Fyysinen terveys ja muut elintavat

Fyysiseen terveyteen liittyvät huolenaiheet tunnistamme riittävän varhain.

- j) Vahvistamme liikunnallista elämäntapaa.
- k) Mahdollistamme ja kannustamme arkiliikkumaan monipuolisesti.

	Toimenpide	Vastuutaho
J	Toteutamme väestötason vaikuttamistyötä yhdessä yhdistysten ja järjestöjen kanssa (kampanjat, tapahtumat, tietoiskut, luennot jne.).	Yleishallinto ja Sivistyspalvelut
J	Liikkuva koulu –hankkeen tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten fyysistä aktiivisuutta koulupäivän aikana.	Sivistyspalvelut
J	Tuemme olemassa olevia sekä kehitämme uudenlaisia matalan kynnyksen liikuntaryhmiä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Sivistyspalvelut
K	Kehitämme monipuolisia jalankulun, pyöräilyn ja ulkoilun verkostoja.	Tekniset palvelut ja Sivistyspalvelut

Fyysinen terveys, muut elintavat ja riippuvuuksien ehkäisy

- l) Ehkäisevällä päihdetyöllä on selkeä rakenne ja toimintatapa.
- m) Tuemme ja ohjaamme kaikenikäisiä kuntalaisia elin- ja liikuntatapoihin liittyen, jotta toimintakyky säilyy hyvänä mahdollisimman pitkään.

	Toimenpide	Vastuutaho
L	Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman laatiminen, joka pitää sisällään myös suunnitelman lähisuhte- /perheväkivallan ehkäisytyöstä.	Sivistyspalvelut ja Eloisa
M	Elintapaohjaukselle ja liikuntaneuvonnalle rakennamme selkeät toimintamallit.	Sivistyspalvelut, Vaikuttamistoimielimet, Eloisa ja Yhdistykset

Kulttuurihyvinvointia tukevat palvelut

Edistämme taiteen, kulttuurin ja kirjaston yhdenvertaista saavutettavuutta.

- n) Madallamme palveluihin osallistumisen kynnyksiä, kehitämme hallinnonalat ylittävää yhteistyötä.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaan kirjattut toimenpiteet

- Tasavertainen mahdollisuus tutustua ja osallistua monipuoliseen kulttuuri- ja taidetoimintaan.
- Edistää monipuolista lukutaitoa ja lukemiskulttuuria osana esi- ja perusopetuksen arkea.
- Vuosiluokille kirjattut: kirjastopolku ja kulttuuripolku, jotka peilautuvat opetussuunnitelman tavoitteisiin.

	Toimenpide	Vastuutaho
N	Kirjastolla on monipuolinen ja uudistuva kokoelma. Kirjasto on turvallinen tila ja tarjoaa maksuttomia kohtaamis- ja harrastetiloja kuntalaisille.	Sivistyspalvelut, Yhdistystoimijat
N	Kulttuurikasvatussuunnitelmaan kirjattut toimenpiteet.	Sivistyspalvelut
N	Ylläpidämme paikallista kulttuuriperintöä ja museoalueita.	Sivistyspalvelut
N	Otamme asiakkaat mukaan suunnittelemaan kunnan tarjoamia palveluja ja niiden tuottamista sekä monipuolistamme kunnan tilojen käyttöä.	Yleishallinto ja Sivistyspalvelut
N	Edistämme taiteen ja kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta tuottamalla matalan kynnyksen lähikulttuuripalveluja, harrastusmahdollisuuksia sekä tapahtumia.	Sivistyspalvelut

Hyvinvointia tukevien elintapojen ja toimintakyvyn edistäminen nykytilanne

Suurin osa lapsista ja nuorista ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä elämäänsä. Päihteiden käyttö on vähentynyt ja osallisuuden tunne on parantunut.

Kunnassa pyritään edistämään lasten ja nuorten hyvinvointia esim. liikunnan, koulun hyvinvointityön, koulunuorisotyön ja harrastusmahdollisuuksien avulla.

Lasten ja nuorten näkemyksiä kerätään ja hyödynnetään esimerkiksi lasten parlamentissa ja nuorisovaltuustossa, jolloin heidän mielipiteitään voidaan ottaa huomioon esimerkiksi palveluiden ja tapahtumien suunnittelussa.

Nuoret voivat valita, miten osallistuvat vapaa-ajalla tapahtuvaan toimintaan, nuorisotilatoimintaan tai etsivään nuorisotyöhön. Nämä kaikki tarjoavat matalan kynnyksen tavan kokea osallisuutta ja kuulua yhteisöön.

Mielen hyvinvointi ja omannäköinen elämä:

- Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 81 (2023) / 87 (2025)
- Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 58 (2023) / 81 (2025)
- Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 1. ja 2. vuoden opiskelijoista: 64 (2023) / 59 (2025)
- Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus, % 20 vuotta täyttäneet: 55,7 (2020) / 49,6 (2024) Etelä-Savo

Fyysinen terveys ja muut elintavat:

- Nukkuu arkisin alle 8h, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 26 (2023) / 33 (2025)
- Raittius, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 56 (2023) / 58 (2025)
- Raittius, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista: 36 (2023) / 50 (2025)
- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 13 (2023) ja / 5 (2025)
- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 27 (2023) / 18 (2025) Hyte-kerroin
- Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky: 35,9 (2023) / 26,3 (2024) / 30,5 (2025)
- Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky: 34 (2023) / 41,2 (2024) / 43,6 (2025)
- Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksata työskennellä vanhuuseläkeikään saakka, % 20-64-vuotiaat: 24,6 (2015) / 19,6 (2020) / 25,7 (2024) Etelä-Savo.

Hyvä / sujuva arki (toimeentulo ja työllisyys):

- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 0,6 (2021) / 0,8 (2024), Hyte-kerroin
- Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 37,2 (2023) / 28 (2025)
- Lasten pienituloisuusaste: 11,4 (2021) / 10,2 (2024)
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64 vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 9,7 (2022) / 9,1 (2024), Hyte-kerroin.
- Työttömät, % työvoimasta: 7,9 (2022) / 8,3 (2024)
- Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä: 27,7 (2022) / 23 (2024)
- Nuorisotyöttömät, % 18 -24-vuotiaasta työvoimasta: 5,0 (2022) / 12,2 (2024)
- Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista: 4 (2022) / 3,4 (2024)
- Toimeentulotukea saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 1,5 (2022) / 1,0 (2024)

Kulttuurinen hyvinvointi:

- Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista 83,9 (2023)
- Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista 37,8 (2023)

Osallisuuden vahvistaminen

Osallisuus on tunne, joka syntyy, kun ihminen kokee kuuluvansa johonkin ja kokee, että hänellä on mahdollisuus vaikuttaa omassa yhteisössään.

Yhteisöllisyys, yhteisöt ja yhteisöllinen elämä ovat välttämättömiä ihmisen olemassaololle ja toiminnalle. Johonkin kuulumisen tunteen löytää usein itselle tärkeän ja merkityksellisen yhteisön toimintaan osallistumisesta. Tällainen yhteisö voi löytyä vaikkapa työn, harrastuksen tai järjestötoiminnan kautta.

Kuntalaisten osallisuus on keskeinen osa Juvan kunnan hyvinvoinnin edistämistä. Osallisuutta kokeva ihminen pystyy vaikuttamaan omiin ja yhteisiin asioihin. Osallisuus vahvistaa samalla luottamusta kunnan toimintoihin ja lisää kuntalaisten hyvinvointia. Kunnalla on merkittävä rooli paikallisyhteisönä, vaikka yhteisöllisyys ei määräydy pelkästään asuinpaikan mukaan. Juvalla osallisuuden vahvistamisen tavoitteena on hyvien väestösuhteiden luominen ja se, että eri-ikäisillä, eri taustaisilla ja erilaisissa elämäntilanteissa olevilla kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa, osallistua ja tulla kuulluiksi heitä koskevissa asioissa.

Juvalla on aina arvostettu kuntalaisten osallistumista ja vaikuttamista. Kunta kokoaa yhteen monia asukkaille tärkeitä yhteisöjä ja vertaisryhmiä sekä tukee niiden toimintaa. Kunta hyödyntää asukaskyselyitä, osallistavia keskustelutilaisuuksia ja digitaalisia palautekanavia kuntalaisten näkemysten keräämisessä sekä päätöksenteon tukena. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten, nuorten, ikäihmisten ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osallisuuden vahvistamiseen.

Osallisuus ja vaikuttaminen

o) Juvalaiset asukkaat kokevat kuuluvansa yhteisöön ja pystyvänsä vaikuttamaan asioihinsa.

Toimenpide	Vastuutaho
<p>o Kehitämme erilaisia osallistumisen ja eri väestöryhmien vuorovaikutuksen mahdollisuuksia sekä tarjoamme kohtaamispaikkatoimintaa kaikenikäisille.</p>	Sivistyspalvelut ja yhdistykset
<p>o Mahdollistamme yhdistysten ja järjestöjen toiminnan kehittämistä.</p>	Sivistyspalvelut ja yhdistykset
<p>o Edistämme neuvostojen ja vaikuttamistoimielinten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia työryhmissä ja päätöksenteossa.</p>	Sivistyspalvelut ja yhdistykset
<p>o Teemme yhteisöllistä toimintaa näkyväksi asukkaille.</p>	Sivistyspalvelut ja yhdistykset

Osallisuuden vahvistaminen

Meidän Juva on aktiivinen yhteisö

Juvan kunta on tunnettu aktiivisesta ja yhteisöllisestä ilma-
piiristään, erityisesti nuorten osallisuuden kannalta. Lasten
parlamentti, nuorisovaltuusto ja koulujen oppilaskunnat
tarjoavat yläkoululaisille suoran kanavan vaikuttaa koulun ja
kunnan asioihin.

Paikalliset yhdistykset ja vapaaehtoistoiminta ovat aktiivisia,
joten kuntalaiset voivat olla mukana myös yhteisöjen
laajemmassa toiminnassa, kuten kulttuuri- ja urheiluprojek-
teissa.

Suhteet toisiin ihmisiin sekä mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa

- Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 8,3 (2021) / 4,9 (2023)
- Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, % 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 15 (2023)
- Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 15 (2023) / 8 (2025)
- Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 1. ja 2. vuoden opiskelijoista: 31 (2023) / 25 (2025)
- Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 10 (2023)
- Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 1. ja 2. vuoden opiskelijoista: 17 (2023)
- Juvalla vuonna 2024 lopussa oli 259 vieraskielistä kuntalaista. Vieraskielisten määrä on kasvanut vuosittain.
- Äänestysaktiivisuus **kuntavaaleissa**, %: 49,3 (2021) 53,2 (2025)
Äänestysaktiivisuus **aluevaaleissa**, %: 50,3 (2025)
Äänestysaktiivisuus **eduskuntavaaleissa**, %: 65,6 (2023)

Lasten, lapsiperheiden ja varhaisnuorten Juva

Lapsen oikeuksien edistäminen koskee kaikkia kunnan toimialoja ja päätöksentekoa. Käytännössä tämä tarkoittaa minkä tahansa lapsiin liittyvän toiminnan tai päätöksen tarkastelua YK:n lapsen oikeuksien yleisperiaatteiden kautta.

Neljä yleisperiaatetta ovat

1. syrjimättömyys
2. lapsen edun ensisijaisuus
3. oikeus elämään ja kehittymiseen
4. lapsen näkemysten kunnioittaminen

Lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastataan varhaiskasvatuksessa sekä opetuksessa:

- Varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset toimintaperiaatteet
- Kolmitasoinen tuki varhaiskasvatuksessa
- Lapsivaikutusten arviointi
- Opiskeluhuollon palvelut perusopetuksessa
- Sitouttava kouluyhteisö toimintamallin ja hyvinvoinnin vuosikellon käyttöön ottaminen

- Tarjotaan kaikille lapsille yhdenvertainen mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen
- Varhaiskasvatuksen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Syrjinnän ja eriarvoisuuden torjunta lasten ja lapsiryhmien toiminnassa
- Kehitetään opiskeluhuollon palveluita yhdessä hyvinvointialueen kanssa
- Tuetaan lasten kielellisten valmiuksien kehittymistä ja perheiden lukemiskulttuuria pitkäjänteisesti monialaisella yhteistyöllä
- Päivitetään Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Oppiminen ja kasvu ihmisenä

- Tuetaan paikallisten yhdistysten liikuttamismahdollisuuksia
- Kehitetään kouluruokailua osallistaen lapsia ja nuoria
- Tavoitetaan ja aktivoidaan erityisesti liian vähän liikkuvia lapsia ja nuoria sekä kohdennetaan heihin toimenpiteitä; Harrastamisen Juvan malli

Ruoka, liikkuminen, lepo ja muut elintavat

Lapsen hyvä arki

Suhteet toisiin ihmisiin

- Käytetään Lapset puheeksi -menetelmää
- Tuetaan lasten ja perheiden tunne- ja vuorovaikutustaitoja; kirjaston lukudiplomi toiminnan, tunnetaitotuokiot, Avoin perheryhmätoiminta sekä Avoin kohtaamispaikka toiminta (Syli.)
- Kehitetään yhteistyötä Juvan pienten lasten vanhemmat ry:n kanssa
- Tarjotaan mielekästä vapaa-ajan toimintaa koulunuorisotyön sekä järjestöyhteistyön kautta
- Parannetaan lasten ja nuorten osallisuutta sekä vaikuttamismahdollisuuksia: lasten parlamentti ja nuorisovaltuusto

Kulttuurinen hyvinvointi

Lisätään lasten kulttuuripalveluiden saatavuutta ja tasa-arvoisuutta varhaiskasvatussuunnitelmien opetussuunnitelman, nuorisotyön perussuunnitelman ja kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti

Asuminen, ympäristö ja luonto

- Ehkäistään kaavoituksella eriarvoistumista
- Otetaan lapset mukaan suunnitteluun
- Kehitetään luontoreittejä; Lasten luontosuhteen vahvistaminen, mm. varhaiskasvatuksen toiminnoissa.

Nuorten Juva

Osallisuus ja vaikuttaminen

- Edistämme nuorten mahdollisuuksia järjestää toimintaa nuorille
- Kehitämme nuorisovaltuuston ja lasten parlamentin toimintaa
- Nuorten kansainvälisen osaamisen, osallisuuden ja kokemusten lisääminen
- Zekki-kyselyn hyödyntäminen nuorten koetun hyvinvointitiedon keruussa

Turvallisuus

- Häiriökäyttäytymiseen puuttuminen
- Nuorisotyössä ja koulussa toimitaan ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta: Turvallisuuskahvilatoiminta ja EPT-viikko
- Koulukiusaamisen ennaltaehkäisy ja vähentäminen – SKY

Kulttuurihyvinvointi

- Kehitämme digitaalisia kulttuuripalveluita nuorille
- Vahvistamme nuorten mahdollisuuksia osallistua taiteeseen ja kulttuuriin sekä kokea osallisuutta, itseilmaisua ja yhteisöllisyyttä

Työ ja valmiudet työelämään

- Edistämme nuorten ja nuorten aikuisten valmiuksia opiskeluun ja työelämään: arjen- ja elämänhallinnan edistäminen
- Järjestämme Työtreffit vuosittain yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Tuemme nuorten työllistymistä esim. kesätyöseteleiden kautta

Oppiminen ja kasvu ihmisenä

- Edistämme nuorten informaatiolukutaitoa ja positiivista lukemisen kulttuuria monialaisesti
- Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen
- Ruoka, liikkuminen, lepo ja muut elintavat
- Kouluruokailua kehitetään osallistaen lapsia ja nuoria

Mielen hyvinvointi ja omannäköinen elämä

- Kohdennamme nuorille verkossa tarjottavia palveluita
- Edistämme vapaa-ajan hyvän mielen tekemistä
- Edistämme mahdollisuuksia harrastaa ja kokea kulttuuria sekä toteuttaa itseään
- Tarjoamme etsivä nuorisotyön palveluita nuorille, joille ei tällä hetkellä ole palveluita tarjolla
- Kehitämme nuorten vapaa-aikaan sidottua hyvinvoinnin edistämistä
- Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille mahdollisuuden tutustua eri lajeihin ja harrastamiseen

Työikäisten Juva

Mielen hyvinvointi ja omannäköinen elämä

- Kumppanuuspöytien kautta yhteistyön ja -järjestötoiminnan kehittäminen ja sitä kautta kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen
- Vapaa-ajan tapahtumien järjestäminen nuoriso-, kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden osalta ympäri vuoden
- Kuntalaisten osallistaminen tapahtumatuotantoon
- Kaikille sopivien liikumis- ja harrastuspaikkojen sekä kulttuuri-kohteiden ylläpito ja kehittäminen. Erityistä huomiota kiinnitetään Vesiliikuntakeskus Sampolan palveluiden kehittämiseen ja niiden markkinointiin
- Elintapaohjauskulttuurin ja liikuntaneuvonnan kehittäminen edelleen
- Kirjaston monipuolinen kokoelma ja digitaaliset sisällöt. Kirjasto innostaa lukemaan ja tukee kansalaisten jatkuvaa oppimista sekä tarjoaa ajanmukaiset välineet ja opastusta niiden käyttöön. Kirjastolla on tarjolla matalankynnyksen maksuttomia ryhmiä.
- Kansalaisopiston monipuolinen ja laadukas kurssi-, tapahtuma- ja koulutustarjonta eri-ikäisille kuntalaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Yhteisöllisyyden tukeminen ja palvelurakenteen ylläpitäminen
- Kunnan retkeilyreitistöjen ja luontopolkujen hyvästä kunnosta huolehtiminen mahdollistaa kuntalaisen monipuolisen liikuttamisen luonnossa
- Kaupan ylijäämäruokajako vähävaraisten kuntalaisten tukemiseksi

Ikäihmisten Juva

Asuminen, ympäristö ja luonto

- Ikäihminen pärjää halutessaan kotonaan mahdollisimman pitkään
- Ikääntymisen mukanaan tuomiin muutoksiin osataan ennalta varautua

Turvallisuus

- Järjestämme turvallisuuskävelyn, jossa tarkastellaan liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä esteettömyyden toteutumista
- Kiinnitämme huomiota jalankulkuväylien talvikunnossapidosta huolehtimiseen

Mielen hyvinvointi ja omannäköinen elämä

- Kansalaisopisto järjestää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa verkkoluentoja ajankohtaisiin aiheisiin liittyen
- Kirjasto tarjoaa monipuolisen kokoelman ja digitaalisia sisältöjä. Kirjasto innostaa lukemaan ja tukee kansalaisten jatkuvaa oppimista, tarjoaa ajanmukaiset palvelut sekä opastusta esim. digilaitteiden käyttöön.
- Luomme ikääntyville ja erityistä tukea tarvitseville arkisen kohtaamisen paikkoja
- Kunta tarjoaa palveluillaan mielekästä tekemistä ja toimintaa, joka vahvistaa muistia ja kognitiivisia taitoja, tukee mielialaa ja tuo arkeen rytmiä. Yhteiset kokemukset, kuten musiikkihetket ja taidepajat vahvistavat yhteisöllisyyttä ja antavat mahdollisuuden osallistua omien voimavarojen mukaan
- Luomme palveluita, jotka ylläpitävät toimintakykyä, tuo iloa ja merkityksellisyyttä arkeen sekä tukee ikäihmisten mahdollisuutta elää aktiivista ja omannäköistä elämää

Fyysinen terveys ja muut elintavat

- Elintavat tukevat tervettä ikääntymistä; toimintakyky säilyy hyvänä mahdollisimman pitkään
- Vahvistamme ikääntyneiden liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia senioriväestölle suunnatuilla omilla teemapäivillä tai kursseilla
- Rakennamme innostavia ratkaisuja, jotta senioreilla ja erityistä tukea tarvitsevilla olisi mahdollisuus liikkua oman hyvinvointinsa kannalta riittävästi
- Kehitämme ikäihmisten liikuntapalveluita Vesiliikuntakeskus Sampolassa
- Toimintojen suunnittelussa ja järjestämisessä huomioimme erityisesti yksinäisiä ja vähän liikkuvia ikäihmisiä
- Ikäihmisille tarjoamme mm. digikursseja ja kädentaitojen kursseja

Osallisuus ja vaikuttaminen

- Kehitämme yhdistysten ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä mm. kumppanuuspöytätoimintojen kautta
- Tarjoamme mahdollisuuden kokea osallisuutta ja tulla kuulluksi
- Edistämme eri tilojen käyttöä ikääntyneiden harrastus- ja yhdistystoiminnassa

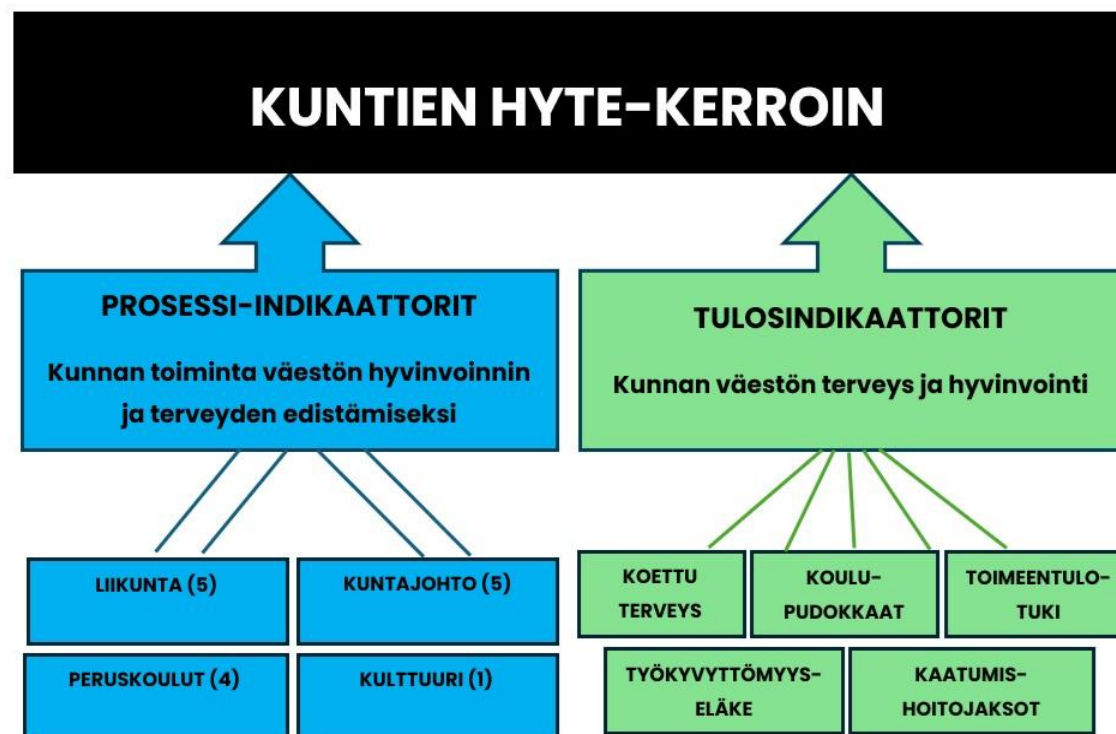
Hyvinvoinnin arvioiminen ja kehittäminen

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämislaki edellyttää kuntien seuraavan ja raportoivan väestön hyvinvoinnin tilasta ja siinä tapahtuvista muutoksista säännöllisesti.

Kuntien tärkeä tehtävä on ottaa hyvinvointijohtaminen osaksi kuntastrategiaa sekä laatia valtuustokausittain laaja hyvinvointisuunnitelma, jonka toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain. Lähtökohtana on, että kuntalaisten palvelut ovat ihmislähtöisiä ja ne järjestetään taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Kunta voi itse vaikuttaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksiin ja samalla HYTE-kertoimeen. HYTE-indikaattoreiden tuloksia voidaan parantaa mm. vahvistamalla hyvinvointijohtamista, edistämällä liikuntaa ja osallisuutta, tukemalla lasten ja nuorten hyvinvointia sekä kiinnittämällä huomiota syrjäytymisen ehkäisyyn.

Hyvinvointityön painopiste on ennaltaehkäisevissä palveluissa ja niiden monialainen kehittäminen tapahtuu yhteistyössä eri toimijoiden, kuten Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan kanssa.

JUVA

Juvantie 13
51900 Juva

Sivistyslautakunta 31.3.2026
Kunnanhallitus 20.4.2026
Kunnanvaltuusto 15.6.2026